

PÄTEVÖITYJIEN KIRJALLISUUSVAATIMUKSET

Kariologia (Päivitetty 26.1.2023)

- Meyer-Lückel H, Paris S, Ekstrand K. Caries Management - Science and Clinical Practice <http://www.thieme.com/books-main/dentistry/product/1582-caries-management-science-and-clinical-practice>
- Fejerskov, O. and Kidd, E. (eds): Dental Caries: The Disease and its Clinical Management. Third Edition. Blackwell Munksgaard Ltd, 2015.
- Therapia odontologia Helsinki: Meurman JH, Murtomaa H, Le Bell Y, Autti H. (toim.): Therapia Odontologica -Hammaslääketieteen käsikirja, 2. uudistettu laitos, Academica-Kustannus Oy: Hollola, 2008.
- Käypä hoito-suositus "Karies (hallinta) 2020 (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50127>).

Endodontia (Päivitetty 26.1.2023)

- Haapasalo M, Kotiranta A, Sirén E, Haapasalo H, Endal U. Käytännön juurihoito. 2.painos, 2009.
- Käypä Hoito -Suositus "Hammasperäiset äkilliset infektiot ja mikrobilääkkeet", 2022 (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50090>)
- Käypä Hoito -Suositus "Hampaan juurihoito" 2022 (<https://www.kaypahoito.fi/hoi50110>)

Purentatoiminta- ja proteesioppi / Protetiikka ja purentafysiologia (Päivitetty 17.5.2024)

- JP Okeson: Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. Mosby. Viimeisin painos
- Karlsson S, Nilner K, Dahl BL: A Textbook of Fixed Prosthodontics - The Scandinavian Approach. Gothia. Viimeisin painos
- Molin Thoren M, Gunne J: Textbook of Removable Prosthodontics - The Scandinavian Approach. Munksgaard 2011. Viimeisin painos
- Käypähoito: Purentaelimistön kipu ja toimintahäiriöt (TMD). Viimeksi päivitetty versio
- Käypähoito: Lyhentyneen hammaskaaren hoito. Viimeksi päivitetty versio
- Käypähoito: Hampaan juurihoito
 - Kappale: Juurihoidetun hampaan restaurointi. Viimeksi päivitetty versio
- Käypähoito: Hampaan paikkaushoito. Viimeksi päivitetty versio
- Parodontiitti Käypä Hoito -suositus
- Lamster et al (eds): Improving oral health for the elderly. Interdisciplinary approach. Viimeisin painos

Parodontologia (Päivitetty 22.12.2023)

- Newman and Carranza's Clinical Periodontology and Implantology, Fourteenth Edition, 2023
- Käypähoito-suositus parodontologian osalta. <http://www.kaypahoito.fi/web/kh/suositukses>

Suu- ja leukakirurgia (Päivitetty 22.12.2023)

Käypä hoito – suositukset (www.kaypahoito.fi):

- Viisaudenhammas,
- Uniapnea,
- Hammasperäiset äkilliset infektiot ja mikrobilääkkeet,
- Suusyöpä ja
- Purentaelimistön toimintahäiriöt (TMD).

Kiireettömän hoidon perusteet, STM 2019 (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161496>)

Hupp, Ellis & Tucker. *Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery*. 7.th Ed. 2019:

- Preoperative Health Status Evaluation
- Prevention and Management of Medical Emergencies
- Principles of Surgery
- Wound Repair
- Infection Control in Surgical Practice
- Pain and Anxiety Control in Surgical Practice
- Instrumentation for Basic Oral Surgery
- Principles of Routine Exodontia
- Principles of More Complex Exodontia
- Principles of Management of Impacted Teeth
- Postextraction Patient Management
- Preprosthetic Surgery
- Implant Treatment: Basic Concepts and Techniques
- Principles of Management and Prevention of Odontogenic Infections
- Principles of Endodontic Surgery
- Management of Patient Undergoing Radiotherapy or Chemotherapy
- Principles of Differential Diagnosis and Biopsy
- Soft Tissue and Dentoalveolar Injuries
- Management of Facial Fractures
- Management of Temporomandibular Disorders

Lasten hammashoito (Päivitetty 21.10.2021)

- Koch G, Poulsen S, Espelid I, Haubek D (toim.): Pediatric Dentistry: A Clinical Approach. John Wiley & Sons 2017, 3rd ed.
- Hammaslääketieteen Käypä hoito suositukset lasten hammashoitoa koskevilta osilta

Hampaiston oikomishoito (Päivitetty 21.10.2021)

- Littlewood SJ and Mitchell L: An Introduction to Orthodontics. Oxford University Press 2019, 5th ed.
- Meurman JH, Murtomaa H, LeBell Y, Autti H (toim.) Therapia Odontologica, Academica-Kustannus Oy, 2. painos, Helsinki 2008. Luku "Ortodontia"
- STM julkaisu: Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet 2019, Hampaiston, kasvojen ja leukojen poikkeavuuksien oikomishoito, sivut 228-231. Luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4036-9>

Suupatologia

- Regezi, Sciubba, Jordan. Oral Pathology - Clinical pathological correlations. Saunders Elsevier 2016, 7th edition.
- <https://www.kaypahoito.fi/hoi07025#readmore>

Suurradiologia (päivitetty 22.12.2023)

- Sanjay M. Mallya, Ernest W.N. Lam. White and Pharoah's Oral Radiology. Principles and Interpretation. 8. painos.

Säteilylainsäädäntö (päivitetty 27.2.2024)

1. OPPIKIRJA

Sanjay M. Mallya, Ernest W.N. Lam. White and Pharoah's Oral Radiology. Principles and Interpretation. Elsevier, 2018. Kappaleet 2 Biologic Effects of Ionizing Radiation ja 3 Safety and Protection.

2. SÄTEILYLAKI JA ASETUKSET

Säteilylaki 859/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180859>

Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä 1034/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181034>

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä 1044/2018

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181044>

Laki Säteilyturvakeskuksesta (1164/2022)

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20221164>

Laki säteilylain muuttamisesta (1165/2022)

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20221165>

Valtioneuvoston asetus säteilyturvakeskuksesta (1359/2022)

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20221359>

Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (1358/2022)

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20221358>

3. SÄTEILYTURVAKESKUKSEN MÄÄRÄYKSET JA OPPAAT (www.stuk.fi)

Säteilylain nojalla annetut määräykset (S-sarja)

Säteilyturvakeskuksen määräys työperäisen altistuksen selvittämisestä, arvioinnista ja seurannasta STUK S/1/2018

<https://stuk.fi/stukin-maaraykset>

Säteilyturvakeskuksen määräys suunnitelmasta säteilyturvallisuuspoikkeamien varalle sekä toimista säteilyturvallisuuspoikkeamien aikana ja niiden jälkeen

STUK S/2/2018

<https://stuk.fi/stukin-maaraykset>

Säteilyturvakeskuksen määräys oikeutusarvioinnista ja säteilysuojelun optimoinnista lääketieteellisessä altistuksessa

STUK S/4/2019

<https://stuk.fi/stukin-maaraykset>

Säteilyturvakeskuksen määräys säteilylähteiden käytönaikaisesta säteilyturvallisuudesta ja säteilylähteiden ja käyttötilojen poistamisesta käytöstä

STUK S/5/2019

<https://stuk.fi/stukin-maaraykset>

Säteilyturvakeskuksen määräys turvallisuuslupaa edellyttävästä toiminnasta

STUK S/6/2019

<https://stuk.fi/stukin-maaraykset>

Säteilyturvakeskuksen määräys turvallisuuslupaa edellyttävien säteilylähteiden turvajärjestelyistä

STUK S/9/2023

<https://stuk.fi/stukin-maaraykset>

STUK opastaa 9/2011. Hammasröntgentoiminnan laadunvalvonta ja kuvaushuoneen säteilysuojaus

<https://www.julkari.fi/handle/10024/125160>

STUK opastaa 2015. Oikeutus säteilylle altistavissa tutkimuksissa – opas hoitaville lääkäreille

<https://www.julkari.fi/handle/10024/126288>

STUK opastaa 2022. Suositus kuvankatselunäytöille ja kuvanlaadun valvontaan
<https://www.julkari.fi/handle/10024/145541>

STUK opastaa 2024. Suositus potilaan suojaamisesta röntgentutkimuksissa
<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/148097/STUK-opastaa-Suositus-potilaan-suojaamisesta-ro%cc%88ntgentutkimuksissa.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

4. TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KRITTEERIT (kuvantamisen kriteerit)

10.5.2022 Oireettoman henkilön panoraamaröntgentutkimukseen pääsyn kriteereistä tulehduspesäkkeen löytämiseksi antiresorptiivisen lääkityksen aloittamisen yhteydessä, ennen leukojen alueen sädehoitoa tai ennen immunosuppressiivisen hoidon aloittamista
<https://palveluvalikoima.fi/valmiit-kriteerit>

15.12.2022 Oireettomalle henkilölle kariksen varhaiseksi toteamiseksi tehtävän bitewing-röntgentutkimuksen kriteereistä
<https://palveluvalikoima.fi/valmiit-kriteerit>

26.10.2023 Oireettoman henkilön panoraamaröntgentutkimukseen pääsyn kriteerit tulehduspesäkkeen varhaiseksi toteamiseksi tekonivelpotilaalla
<https://palveluvalikoima.fi/valmiit-kriteerit>

Suunterveyden edistäminen väestötasolla ja hallinto (Päivitetty 27.2.2024)

Koponen P, Borodulin K, Lundqvist A, Sääksjärvi K, Koskinen S (toim.) Terveys, toimintakyky ja hyvinvointi Suomessa: FinTerveys 2017 –tutkimus, kappale 10, Suunterveys. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 4/2018, Helsinki 2018. (löydettävissä: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-105-8>)

Karies (hallinta). Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia ry:n asettamatyöryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2020. Saatavilla internetissä: www.kaypahoito.fi

WHO: The Ottawa Charter for Health Promotion
(löydettävissä: <https://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/ottawa/en/>)

Peres MA, Macpherson LMD, Weyant RJ, Daly B, Venturelli R, Mathur MR, Listl S, h, Celeste RK, Guarnizo-Herreño CC, Kearns C, Benzian H, Allison P, Watt RG. Oral diseases: a global public health challenge. Lancet 2019; 394:249-260.

Watt RG, Heilmann A, Listl S, Peres MA. London Charter on Oral Health Inequalities. J Dent Res 2016;95:245-247.

Kela

- Sairaanhoidokorvaukset (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-sairaanhoidokorvaukset>)
- Hammashoidon korvaaminen (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-hammashoito>)

Kelan tilastollinen vuosikirja 2022. (löydettävissä
<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/9277a8e2-59a0-4181-a1b6-c5d8ed6922de/content>

Seuraavat kappaleet (ei taulukoita eikä kuvia)

- 1 Suomen sosiaaliturva ja Kela
- 4 Sairausvakuutusetuudet
- 10 Perustoimeentulotuki
- 12 Talous ja hallinto

Sosiaali- ja terveyspalvelut (löydettävissä: <https://stm.fi/sotepalvelut>)

Seuraavat kohdat:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmä ja vastuut
- Hyvinvointialueet
- Terveyspalvelut
- Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 01/2021. Harjunmaa Ulla; Rätty, Tarja; Pohjanvuori Maria; Turunen, Seppo. Kirjaamisopas: Suun terveydenhuolto. Kappaleet 1-3.8.

Suomen Lääkäriliitto: Lääkärin etiikka 8. painos 2021. Painettu kirja tai verkkojulkaisu. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/site/assets/files/29259/laakarin-etiikka-2021.pdf>), seuraavat kappaleet:

LÄÄKÄRIN ETIIKAN FILOSOFISET PERUSTEET (koko luku)

POTILAS-LÄÄKÄRISUHDE (koko luku)

LAPSET JA NUORET (vain seuraavat kappaleet):

- Lapsi ja nuori potilaana
- Lapsen kaltoinkohtelu

MIELENTERVEYS-, PÄIHDE- JA MUISTISAIRAAT POTILAAT (vain seuraavat kappaleet):

- Potilaan päihdeongelma
- Muistisairaahan potilaan hoito
- Oikeudellinen toimintakyky ja edunvalvonta

HOIDON ERITYISKYSYMYKSIÄ (vain seuraavat kappaleet):

- Vaaralliset tartuntataudit
- Kehitysvammaisen potilaan hoito
- Etälääketiede

SUUN TERVEYDENHUOLLOSSA KOROSTUVIA KYSYMYKSIÄ (koko luku)

LÄÄKÄRI JA YHTEISKUNTA (koko luku)

TERVEYDEN EDISTÄMINEN JA SAIRAUKSIEN ENNALTAEHKÄISY (vain seuraavat kappaleet):

- Terveyden edistäminen ja terveysneuvonta
- Rokotusten etiikka

LÄÄKÄRI JA PROFESSIO (koko luku)

LÄÄKÄRI, POTILAS JA KOLMAS OSAPUOLI (vain seuraavat kappaleet):

- Yksityinen ja julkinen terveydenhuolto
- Lääkärin esteellisyys
- Lääkäri lausunnonantajana
- Lääkäri ja teollisuus
- Lääkäripalvelujen markkinointi
- Vakuutuslääketiede

KOULUTUS JA TUTKIMUS (koko luku)

Hammaslääkäriliiton eettiset ohjeet.

(löydettävissä: <https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/tyoelama/hammaslaakarini-etikka/eettiset-ohjeet#.X34ImpCP42w>)

Lääkäriliiton ohjeet:

- Sosiaalinen media. (löydettävissä <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/sosiaalinen-media/>)
- Sähköinen viestinvaihto potilas-lääkärisuhteessa. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/sahkoinen-viestinvaihto-potilas-laakari-suhteessa/>)
- Lääkärintodistuksen kirjoittaminen pois lukien laajat todistukset, 3. Terveyttä, toimintakykyä ja soveltuvuutta koskevat todistukset, 4. Työkykyä koskevat todistukset. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/laakarini-tietopankki/kuinka-toimin-laakarini/laakarintodistuksen-kirjoittaminen/>)

Lait ja asetukset (löydettävissä: <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö)

- Suomen perustuslaki (731/1999). Luku 2 Perusoikeudet.
- Terveystieteidenlaki (1326/2010)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä (559/1994)
- Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (5654/1994)
- Potilaslaki (948/2019)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023
- Terveystieteidenlaki -asetus (763/1994, 1280/1994)
- Tartuntatautilaki ja -asetus (1227/2016, 146/2017)
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkkeen määräämisestä (1088/2010)
- Tietosuojalaki (1050/2018)

EU:n yleinen tietosuojalaki (GDPR) (2016/679) (EUR-Lex). Artiklat 1-9, 12-17, 20, 24-26, 28,31, 37-39. (löydettävissä: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>)

Resepti-palvelu terveydenhuollolle (löydettävissä: <https://www.kanta.fi/ammattilaiset/resepti-terveydenhuollolle>)

- Lääkkeen määrääminen
- Reseptin korjaus, lukitus ja mitätöinti
- Reseptin uudistaminen
- Resepti ulkomailla

Hallinto (päivitetty 27.2.2024)

Huom! Seuraavat kirjallisuusvaatimukset koskevat vain erillisen hallinnon tentin suorittajia, jotka ovat jo suorittaneet hyväksytysti suun terveyden edistäminen väestötasolla -kuulustelun:

Kela

- Sairaanhoidokorvaukset (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-sairaanhoidokorvaukset>)
- Hammashoidon korvaaminen (löydettävissä: <https://www.kela.fi/yhteistyokumppanit-terveydenhuolto-hammashoito>)

Kelan tilastollinen vuosikirja 2022. (löydettävissä

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/9277a8e2-59a0-4181-a1b6-c5d8ed6922de/content>

Seuraavat kappaleet (ei taulukoita eikä kuvioita)

1 Suomen sosiaaliturva ja Kela

4 Sairausvakuutusetuudet

10 Perustoimeentulotuki

12 Talous ja hallinto

Sosiaali- ja terveystalvet (löydettävissä: <https://stm.fi/sotepalvelut>)

Seuraavat kohdat:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestelmä ja vastuut
- Hyvinvointialueet
- Terveystalvet
- Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 01/2021. Harjunmaa Ulla; Rätty, Tarja; Pohjanvuori Maria; Turunen, Seppo. Kirjaamisopas: Suun terveydenhuolto. Kappaleet 1-3.8.

Suomen Lääkäriliitto: Lääkärin etiikka 8. painos 2021. Painettu kirja tai verkkojulkaisu. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/site/assets/files/29259/laakarin-etiikka-2021.pdf>), seuraavat kappaleet:

LÄÄKÄRIN ETIIKAN FILOSOFISET PERUSTEET (koko luku)

POTILAS-LÄÄKÄRISUHDE (koko luku)

LAPSET JA NUORET (vain seuraavat kappaleet):

- Lapsi ja nuori potilaana
- Lapsen kaltoinkohtelu

MIELENTERVEYS-, PÄIHDE- JA MUISTISAIRAAT POTILAAT (vain seuraavat kappaleet):

- Potilaan päihdeongelma
- Muistisairaahan potilaan hoito
- Oikeudellinen toimintakyky ja edunvalvonta

HOIDON ERITYISKYSYMYKSIÄ (vain seuraavat kappaleet):

- Vaaralliset tartuntataudit
- Kehitysvammaisen potilaan hoito
- Etälääketiede

SUUN TERVEYDENHUOLLOSSA KOROSTUVIA KYSYMYKSIÄ (koko luku)

LÄÄKÄRI JA YHTEISKUNTA (koko luku)

TERVEYDEN EDISTÄMINEN JA SAIRAUKSIEN ENNALTAEHKÄISY (vain seuraavat kappaleet):

- Terveyden edistäminen ja terveysterveystoiminta
- Rokotusten etiikka

LÄÄKÄRI JA PROFESSIO (koko luku)

LÄÄKÄRI, POTILAS JA KOLMAS OSAPUOLI (vain seuraavat kappaleet):

- Yksityinen ja julkinen terveydenhuolto
- Lääkärin esteellisyys
- Lääkäri lausunnonantajana
- Lääkäri ja teollisuus
- Lääkäripalvelujen markkinointi
- Vakuutuslääketiede

KOULUTUS JA TUTKIMUS (koko luku)

Hammaslääkäriliiton eettiset ohjeet.

(löydettävissä: <https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/tyoelama/hammaslaakarin-etiikka/eettiset-ohjeet#.X34ImpCP42w>)

Lääkäriliiton ohjeet:

- Sosiaalinen media. (löydettävissä <https://www.laakariliitto.fi/laakarintietopankki/kuinka-toimin-laakarina/sosiaalinen-media/>)
- Sähköinen viestinvaihto potilas-lääkärisuhteessa. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/laakarintietopankki/kuinka-toimin-laakarina/sahkoinen-viestinvaihto-potilas-laakari-suhteessa/>)
- Lääkärintodistuksen kirjoittaminen pois lukien laajat todistukset, 3. Terveyttä, toimintakykyä ja soveltuvuutta koskevat todistukset, 4. Työkykyä koskevat todistukset. (löydettävissä: <https://www.laakariliitto.fi/laakarintietopankki/kuinka-toimin-laakarina/laakarintodistuksen-kirjoittaminen/>)

Lait ja asetukset (löydettävissä: <http://www.finlex.fi>, ajantasainen lainsäädäntö)

- Suomen perustuslaki (731/1999). Luku 2 Perusoikeudet.
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstöstä (559/1994)
- Asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (5654/1994)
- Potilasvakuutuslaki (948/2019)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023
- Terveydensuojelulaki ja -asetus (763/1994, 1280/1994)
- Tartuntatautilaki ja -asetus (1227/2016, 146/2017)
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkkeen määräämisestä (1088/2010)
- Tietosuojalaki (1050/2018)

EU:n yleinen tietosuojalaki (GDPR) (2016/679) (EUR-Lex). Artiklat 1-9, 12-17, 20, 24-26, 28,31, 37-39. (löydettävissä: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>)

Resepti-palvelu terveydenhuollolle (löydettävissä: <https://www.kanta.fi/ammattilaiset/resepti-terveydenhuollolle>)

- Lääkkeen määrääminen
- Reseptin korjaus, lukitus ja mitätöinti
- Reseptin uudistaminen
- Resepti ulkomailla